

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_624
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Komunikační a slohová výchova
Autor, spoluautor:	Mgr. Petra Lefanová
Název DUMu:	Funkční styly
Pořadové číslo DUMu:	4
Stručná anotace:	Prezentace seznamuje žáky se základními funkčními styly.
Ročník:	1.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 65-42-M/02 Cestovní ruch, 66-41-L/01 Obchodník
Metodický pokyn:	Prezentace slouží jako doplněk pro výklad učitele. Otázky mohou žáci zpracovat písemně, případně mohou sloužit jako kontrolní test.
Výsledky vzdělávání:	Žák umí vyjmenovat funkční styly a umí k nim přiřadit jednotlivé druhy textů.
Vytvořeno dne:	3. 8. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

FUNKČNÍ STYLY

Funkční styly

- nejdůležitějším objektivním slohotvorným činitelem je **funkce** projevu
- funkce určuje výběr jazykových prostředků
- základní funkcí každého komunikátu je **funkce sdělná**
- na ní se nabalují **další funkce** např. řídicí, odborně sdělná, správní, vzdělávací, přesvědčovací ...
- podle funkce jsou vymezovány jednotlivé funkční styly

Základní funkční styly

Funkční styl

prostěsdělovací

odborný

administrativní

publicistický

umělecký

řečnický

Přiřadte ukázky k jednotlivým funkčním stylům

1. ukázka

Číslování domů bylo uzákoněno v době vlády Marie Terezie v únoru 1770 (...). Zpočátku nemělo charakter trvalého označení, ale pořadového čísla v konkrétním soupise, třebaže dům byl číslem až do dalšího přečíslování „popsán“ křídou na vrata či dveře. Číslování se provádělo s pomocí vojska v přirozeném sledu tak, jak lze obec postupně projít, obvykle po směru chodu hodinových ručiček. Začínalo obvykle nejdůležitější, zpravidla veřejnou budovou (panské sídlo, fara, rychta, nejbohatší usedlost). Domovní čísla bývala napsána na dřevěné, plechové, popř. keramické tabulce, vytažena v omítce nebo provedena štukem. Ve vesnicích většinou od té doby číslování již nebylo měněno, takže okruh čísel z roku 1770 i sled čísel přidělených po roce 1770 poskytuje dobrou informaci o postupu vývoje obce.

2. ukázka

V nebi bledá luna stála
mně se jedna píseň zdála.
Přišli ptáčci, povídali,
že jsme tak se milovali.
Že to jarní polní kvítí
svatebním chce rouchem býti.
Že ten břečťan Tobě v slávu
věnec podá na Tvou hlavu.
Že zdobena sterem vděkův
budeš mou na věky věkův.

(V. Hálek – Večerní písně)

3. ukázka

Pytláctví je na vzestupu, střelci si neberou servítky

Pytláctví je v Česku na vzestupu a škody způsobené pytláčením zvěře rostou. Zatímco před třemi lety policie registrovala přes 70 hlášení s celkovou škodou přes dva milióny korun, loni to bylo už přes sto případů za téměř čtyři milióny korun.

Ukázky - klíč

- 1. ukázka – odborný funkční styl
- 2. ukázka - umělecký funkční styl
- 3. ukázka – publicistický funkční styl

Závěrečný malý test

1. Vyjmenujte základní funkční styly.
2. Pro které funkční styly jsou vyjmenované slohové útvary typické?
a) výklad   b) proslov   c) popis   d) reklamace
e) prospekt   f) pozvánka   g) komentář   h) návod
3. Který z funkčních stylů užívá nespisovnou vrstvu slovní zásoby? Vysvětlete.
4. Který z funkčních stylů užívá zejména psanou formu jazyka (např. z důvodu prokazatelnosti)?

Zdroj

- SOCHROVÁ, Marie. *Český jazyk v kostce pro SŠ*. 2. vyd. Praha: Fragment, 2010. ISBN 978-80-253-0950-6.
- MUŽÍKOVÁ, Olga. *Odmaturuj z českého jazyka*. 2. vyd. Brno: DIDAKTIS spol. s r. o., 2002. ISBN 80-86285-36-7.
- HOFFMANNOVÁ, Jana, JEŽKOVÁ, Jaroslava, VAŇKOVÁ, Jana. *Komunikace a sloh: Učebnice českého jazyka pro střední školy*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2009. ISBN 978-80-7238-780-9.
- *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-08-06]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Popisn%C3%A9_%C4%8D%C3%A9slo
- obrázky ze sady klipartů -<http://www.pdclipart.org/index.php>